

federale overheidssdienst
**VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU**

De planning van het medisch aanbod in België
JAARRAPPORT 2010 VAN DE PLANNINGSCOMMISSIE-MEDISCH AANBOD

Versie 1.0

Brussel, december 2011

**Directoraat-generaal
Basisgezondheidszorg en Crisisbeheer**

1 Inleiding

Overeenkomstig artikel 35octies, §2, van het KB nr. 78 dient de Planningscommissie – Medisch Aanbod jaarlijks een verslag op te stellen over “de relatie tussen de behoeften, studies, en de doorstroming tot de stages, met het oog op het verkrijgen van de bijzondere beroepstitels bedoeld in artikel 35ter en de beroepstitel bedoeld in artikel 21bis, § 3”.

Artikel 35ter legt de bijzondere beroepstitels en bijzondere beroepsbekwaamheden vast van de beoefenaars bedoeld in artikels 2, 3, 4, 5, §2, eerste lid, 21bis, 21quater en 22.

Het gaat dus om de volgende beroepen en beroepstitels:

Geneeskunde	Artikel 2, §1
Beroepstitel van vroedvrouw	Artikel 2, §2
Tandheelkunde	Artikel 3
Artsenijbereidkunde (apotheker)	Artikel 4
Klinische biologie voor houders van het wettelijk diploma van apotheker of licentiaten in de scheikundige wetenschappen	Artikel 5, §2, 1 ^e lid
Kinesithérapie	Artikel 21bis
Bijzondere beroepstitel van kinesitherapeut	Artikel 21bis, §3
Verpleegkunde	Artikel 21quater
Paramedisch beroep	Artikel 22

Als men die lijst bekijkt, kan men vaststellen dat de verwachtingen van de wetgever groot zijn. Niet alle bovengenoemde beroepen zijn in 2010 binnen de Planningscommissie besproken. In 2010 waren de activiteiten van de Planningscommissie vooral gericht op de geneeskunde, de tandheelkunde, de kinesithérapie en de verpleegkunde. Het zullen dan ook die vier beroepsgroepen zijn die in dit rapport besproken zullen worden.

Dit jaarrapport bestaat uit een samenvatting van de werkzaamheden die de Planningscommissie in 2010 gerealiseerd heeft en geeft een stand van zaken wat contingentering betreft. Dit laatste punt zal dan ook beperkt zijn tot de drie beroepsgroepen waarvoor een contingentering geldt, nl. de artsen, de tandartsen en de kinesitherapeuten.

2 De Planningscommissie - medisch aanbod in 2010

1.1 Samenstelling

De leden, de secretaris en de voorzitter van de Planningscommissie worden benoemd door de koning. In november 2010 is de samenstelling van de Planningscommissie als volgt gewijzigd:

Voorzitter: Karel Vermeyen
Secretaris: Henk Vandenbroele

Voornaamste kern:

<u>INSTELLING</u>	<u>EFFECTIEF LID</u>	<u>PLAATSVERVANGEND LID</u>
<u>Universitaire instellingen van de Vlaamse Gemeenschap</u>	PEETERMANS Willy VELKENIERS Brigitte	STEVENS Wim MORTIER Eric
<u>Universitaire instellingen van de Franse Gemeenschap</u>	GEUBEL André COGAN Elie	ARTOISENET Caroline DE WEVER Alain
<u>Intermutualistisch College</u>	VAN DEN OEVER Robert VAN DER MEEREN Ivan CEUPPENS Ann	VAN HOUTE Yves LUCET Catherine DE BRUYN Benjamin
<u>Beroepsverenigingen van huisartsen</u>	LEMYE Roland VANDERMEEREN Philippe	VERMEYLEN Michel DE ROECK Marc
<u>Beroepsverenigingen van geneesheren-specialisten</u>	MASSON Michel BERNARD Dirk	VAN DRIESSCHE Rudi DESCHOUWER Pieter
<u>Beroepsverenigingen van tandartsen</u>	DEVRIESE Michel HELDERWEIRT Patrick	CLEYMANS Philippe DE TURCK Sofie
<u>Vlaamse Gemeenschap</u>	TEMMERMAN Marleen	SCHOENMAKERS Brigitte
<u>Franse Gemeenschap</u>	LEFEBVRE Philippe	BRUWIER Geneviève
<u>Duitstalige Gemeenschap</u>	KLINKENBERG Guido	PIRAPREZ Karin
<u>Riziv</u>	MEEUS Pascal	WINNEN Bert
<u>Minister van Sociale Zaken</u>	ENGLERT Yvon	DE MAESENEER Jan
<u>Minister van Volksgezondheid</u>	SCHETGEN Marco HIMPENS Bernard	GIET Didier VAN DE CLOOT Ivan
	<u>Kinesithérapie op de agenda:</u>	
<u>Beroepsverenigingen van kinesitherapeuten</u>	VANDENBREEDEN Johan SCHIEMSKY Jules	VAN LOON Karin JADOT Nicole
<u>Minister van Volksgezondheid</u>	HUBERT Rémy D'HOOGE Simon	MORAINE Jean-Jacques STAPPAERTS Karel
	<u>Verpleegkundigen op de agenda:</u>	
<u>Beroepsverenigingen van verpleegkundigen</u>	HANS Sabine VANHEUSDEN Heidi	MENGAL Yves BRAEKEVELD Pedro
<u>Minister van Volksgezondheid</u>	SEGERS Marc DEJACE Alain	VANDEVELDE Luc CHAMPAGNE Anne-Marie
	<u>Logopedie op de agenda:</u>	
<u>Beroepsverenigingen van logopedisten</u>	HEYLEN Louis GREVESSE Pascale	DE MEYERE Pol HESE Daina
<u>Minister van Volksgezondheid</u>	D'HONDT Marleen DECHENE Pascal	TOMBEUR Ine EGGERS Kurt
	<u>Vroedvrouwen op de agenda:</u>	
<u>Beroepsverenigingen van vroedvrouwen</u>	DARAKHSHAN Zahra VAN BREMPT Geertrui	REMY Françoise SOENS Liesbeth
<u>Minister van Volksgezondheid</u>	GALEZ Françoise VERMEULEN Joeri	ANNET Joël EMBO Mieke

1.2 Werking van de Planningscommissie

1.2.1 De plenaire vergaderingen van de Planningscommissie

Het KB met betrekking tot de samenstelling en de werking van de Planningscommissie voorziet in enerzijds een kern die samengesteld is uit leden die kunnen beraadslagen (of een advies kunnen uitbrengen) over alle punten die op de agenda staan en anderzijds leden die enkel kunnen beraadslagen (of een advies kunnen uitbrengen) over punten die betrekking hebben op hun beroepsgroep.

De leden van de Planningscommissie die voor de vergaderingen worden uitgenodigd verschillen dus naargelang van de punten die op de agenda staan.

Op de vergadering van 18/05/2010 waren de uitgenodigde beroepsgroepen de artsen, de tandartsen en de kinesitherapeuten en stonden de volgende punten op de agenda:

- Planning van het aanbod in de kinesitherapie, advies:
Het ontwerp van advies bestaat uit twee delen: de afschaffing van het examen en de vastlegging van subquota in overleg met de Gemeenschappen;
- Planning van het aanbod in de tandheelkunde:
Vastlegging van de totale aantallen voor de jaren 2016-2020,
Vastlegging van de aantallen voor de jaren 2016-2020 per Gemeenschap;
- Het effect van de kortere opleidingsduur in de geneeskunde op de planning van het medisch aanbod;
- Resultaat van de enquête bij de geneesheren-specialisten;
- Het effect van het behoud van de erkenning van de huisartsen op de planning.

1.2.2 Uitgebrachte adviezen

De werkzaamheden van 2010 hebben formele adviezen opgeleverd. In 2010 zijn formele adviezen gestuurd naar de Ministers van Sociale Zaken en Volksgezondheid.

<u>LIJST VAN DE FORMELE ADVIEZEN</u>	
AFA #	OVER
2010_01	<i>Afschaffing van het examensysteem voor de planning van kinesitherapeuten in het kader van het KB van 20 juni 2005, gewijzigd bij door het KB van 18 september 2008. Advies om in samenwerking met de gemeenschappen subquota te definiëren die het toelaten de kandidaten te oriënteren naar de verschillende opleidingsrichtingen en settings in eerste-, tweede- en derdelijn.</i>
2010_02	<i>Planning van het aanbod in de tandheelkunde</i>

1.2.3 Het Bureau

De voornaamste taak van het Bureau bestaat erin de plenaire vergadering van de Planningscommissie voor te bereiden.

Het Bureau is samengekomen op 23/04/2010, met de volgende punten op de agenda:

- Opvolging van de vorige Planningscommissie-medisch aanbod van 13/11/2009;

- Agenda van de volgende vergadering van de Planningscommissie-medisch aanbod van 18/05/2010;

Het Bureau is samengekomen op 04/11/2010, met de volgende punten op de agenda:

- Opvolging van de agenda van de vorige Planningscommissie-medisch aanbod van 18/05/2010;
- Formeel advies met betrekking tot de kinesitherapeuten overgemaakt aan de minister;
- Agenda van de volgende vergadering van de Planningscommissie-medisch aanbod van 17/01/2011.

1.2.4 De werkgroepen

Om een goede werking van de Commissie te garanderen en om de leden die in de plenaire vergadering samenkomen niet onnodig te overbelasten, werkt de Planningscommissie met werkgroepen. De missie, de samenstelling, de werkwijze en de wijze van verslaggeving van de werkgroepen worden in de plenaire vergadering van de Commissie vastgelegd.

1.2.4.1 De wetenschappelijke werkgroep

De opdracht van de werkgroep werd vastgelegd door de Planningscommissie van 13/09/2009 en luidt als volgt:

- Begeleiding en opvolging van de verdere ontwikkeling van het planningsmodel en simulaties die aan de hand van dit model zullen gebeuren.
- Analyse van de toekomstige zorgvraag: meer gedetailleerde benadering.
- Voorbereidende werkzaamheden voor de “2010 Belgian Presidency of the European Council”.

De wetenschappelijke werkgroep is samengekomen op 02/02/2010, met de volgende punten op de agenda:

- Opdracht van de werkgroep;
- Belgisch voorzitterschap van de EU
 - Modaliteit van de ministeriële conferentie
 - Scoping paper health workforce
 - Analyse van de toekomstige zorgvraag
 - Planningsmodel en simulaties.

1.2.4.2 De werkgroep artsen

De opdracht van de werkgroep “artsen” werd vastgelegd door de Planningscommissie van 13/09/2009 en luidt als volgt:

- Voorbereiden advies algemeen kader human resources
- Inventarisatie en afstemming van de gegevens Riziv & FOD betreffende aantallen zorgverstrekkers en activiteit van deze zorgverstrekkers
- Inhoudelijk opvolgen van het meerjarenplan PLAN1.2006 - Perceel 3: enquête van de artsen, en meer bepaald:
- Bestuderen problematiek ‘000’-artsen.

Voor 2009 is de werkgroep ‘artsen’ voor het eerst samengekomen op 20/04/2010, met de volgende punten op de agenda:

- Resultaat van de enquête bij de geneesheren-specialisten.
- Het effect van het behoud van de erkenning van de huisartsen op de planning.
- Het effect van de kortere opleidingsduur in de geneeskunde op de planning van het medisch aanbod.

De werkgroep ‘artsen’ is samengekomen op 07/12/2010, met de volgende punten op de agenda:

- Discussie over de aanpassing van de studies naar 6 jaar.
- Reflectie over de werking van de Planningscommissie – Belang van samenwerking met de Hoge Gezondheidsraad.

1.2.4.3 De werkgroep Tandartsen

De opdracht van de werkgroep ‘tandartsen’ werd vastgelegd door de Planningscommissie van 13/09/2009, en luidt als volgt:

- Opvolgen van het meerjarenplan PLAN1.2006 - Perceel 3: enquête van de artsen, en meer bepaald:
 - opstellen van een inleidende nota voor de Planningscommissie met daarin de belangrijkste punten en de conclusies van de studie
- Nieuwe prognose op basis van recente gegevens en het model van de FOD
- Opstellen van een ontwerp van advies.

Voor 2010 is de werkgroep ‘tandartsen’ voor het eerst samengekomen op 20/01/2010, met de volgende punten op de agenda:

- Advies om in België het beroep van ‘tandartsassistent’ en ‘profylaxe-assistent’ te creëren.
- Basisscenario voor het geharmoniseerde model.
- Reflecties over de quota en de contingentering.

1.2.4.4 De werkgroep Kinesitherapie

In 2010 is de werkgroep ‘Kinesitherapie’ opgericht, met als taak:

- Het opstellen van een inleidende nota voor de Planningscommissie met daarin de belangrijkste punten en de conclusies van de M.A.S.-studie.
- Nieuwe prognose op basis van recente gegevens en het model van de FOD.
- De evaluatie van het resultaat van het instellen van een compensatiemechanisme.
- Bespreking van de negatieve gevolgen van het huidige systeem dat een selectie maakt na de studies, met een zware selectieprocedure voor de herziening van de cijfers.
- Bespreking van de gevolgen van een selectie uitsluitend voor de eerste lijn buiten het ziekenhuis, de ROB-RVT's en de centra voor functionele revalidatie.
- Het inschatten van de mogelijkheid tot bespreking met de gemeenschappen en de opleidingsinstellingen om te komen tot een planningsmodel bij het begin van de studies.
- Opvolging van de studie over de geldigheid van het examen van de universiteiten in opdracht van het Riziv
- Opstellen van een ontwerp van advies.

Voor 2010 is de werkgroep ‘Kinesithherapie’ samengekomen op 12/01/2010, met de volgende punten op de agenda:

- Gedetailleerde planning en timing voor de discussie over de toekomst en beleidsvisie inzake de planning van de kinesithherapie.
- Algemene beleidsnota van de Minister van Volksgezondheid.

De werkgroep ‘Kinesithherapie’ is samengekomen op 16/03/2010, met de volgende punten op de agenda:

- Evaluatie van de regelingen overeengekomen op de vergadering van 12/01/2010.
- Het beroepsprofiel als hefboom voor het bepalen van de werkkraft in de verschillende activiteitensectoren.
- Voorbereiding van het advies voor de minister.

De werkgroep ‘Kinesithherapie’ is samengekomen op 20/04/2010, met het volgende punt op de agenda:

- Advies voor de minister.

De werkgroep ‘Kinesithherapie’ is samengekomen op 21/12/2010, met het volgende punt op de agenda:

- Contingenteringsproject.

1.2.4.5 De werkgroep Verpleegkunde

In 2010 is de werkgroep ‘Verpleegkunde’ opgericht, met als taak:

- De huidige federale gegevensbank aanvullen met de sociale zekerheidsgegevens van de Kruispuntbank teneinde de actieve verpleegkundige populatie te kunnen bepalen;
- De regels bepalen voor de jaarlijkse verplichte registratie van de verpleegkundigen via de aflevering van een erkenning voor het behalen van een basisberoepstitel (artikel 34 van de Wet van 10 augustus 2001 vervangen door artikel 76 van de programmawet van 2/08/2002 waarvan de inwerkingtreding uitgesteld is (artikel 77 van diezelfde wet).
- De wijzigingen van artikel 21quaterdecies bepalen met als doel bijkomende gegevens over de beroepsactiviteit van de verpleegkundigen te verzamelen.
- De voorspellingen over het aanbod inzake verpleegkundigen analyseren in het licht van de recente gegevens en het FOD-model.
- Opvolging van de inhoud van het meerjarenplan PLAN1.2006 - Lot 3: enquête bij de verpleegkundigen.
- Opstellen van een voorafgaandelijke nota voor de belangrijkste punten en de conclusies van de voorspellingen en de M.A.S.-studie.

Voor 2010 is de werkgroep ‘Verpleegkunde’ voor het eerst samengekomen op 25/02/2010, met de volgende punten op de agenda:

- Opdracht van de werkgroep.
- Stand van zaken betreffende de M.A.S.-enquête.
- Stand van zaken betreffende de voorspellingen over het aanbod van verpleegkundigen in het licht van de recente gegevens en het FOD-model

- De regels bepalen voor de jaarlijkse verplichte registratie van de verpleegkundigen via de aflevering van een erkenning voor het behalen van een basistitel verpleegkundige.

De werkgroep 'Verpleegkunde' is samengekomen op 29/03/2010, met de volgende punten op de agenda:

- Stand van zaken inzake de koppeling van de niet-geanonimiseerde gegevens tussen het kadaster en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
- Voorstelling van de eerste resultaten van de M.A.S.-enquête.
- Stand van zaken betreffende de voorspellingen over het aanbod van verpleegkundigen in het licht van de recente gegevens en het FOD-model.
- De regels bepalen voor de jaarlijkse verplichte registratie van de verpleegkundigen via de aflevering van een erkenning voor het behalen van een basistitel verpleegkundige.

De werkgroep 'Verpleegkunde' is samengekomen op 01/12/2010, met de volgende punten op de agenda:

- Stand van zaken inzake de koppeling van de niet-geanonimiseerde gegevens tussen het kadaster en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
- Verslag over de M.A.S.-enquête.
- Stand van zaken inzake de transfer van de geanonimiseerde gegevens van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de verwerking ervan.

1.3 Het meerjarenplan

Structuur van het project:

Perceel 1: De harmonisatie, de standaardisatie en het onderhoud van de verschillende 'planningsmodellen beroepsbeoefenaars in de gezondheidszorg'.

Perceel 2: De definitie van de informatiebehoeften van de dienst planning voor het invoeren en actualiseren van de gegevens van de planningsmodellen.

Perceel 3: Het uitvoeren van enquêtes bij verschillende beroepsgroepen om gegevens te verzamelen die van belang zijn voor de planningsmodellen.

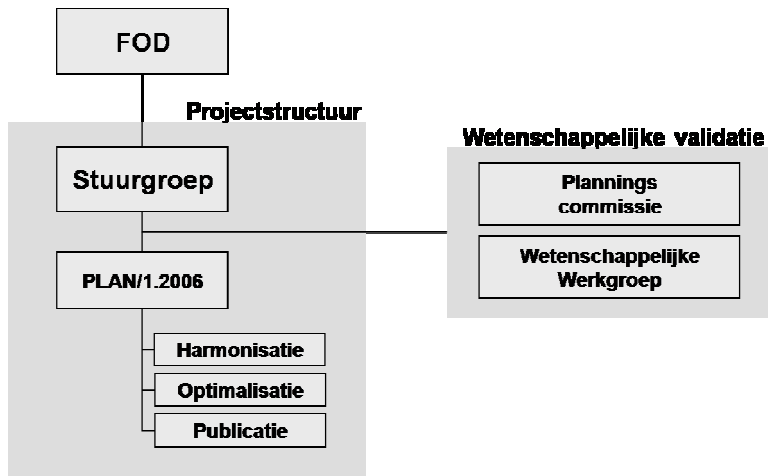
Perceel 4: De training en begeleiding van de gebruikers.

Perceel 9: Het definiëren van scenario's voor de ontwikkeling van een interactief simulatie-instrument voor toepassing op het intra- en internet dat het resultaat is van de harmonisatie,

de standaardisatie en

het onderhoud van de verschillende 'planningsmodellen beroepsbeoefenaars in de gezondheidszorg' van de dienst planning en de ontwikkeling van het interactief simulatie-instrument.

Perceel 10: Het projectmanagement van alle percelen.

Overzicht van de behaalde resultaten:

Stappen voor 2010:

	Actie	Beschrijving
1	Enquêtes	Voor de beroepsgroepen tandartsen, geneesheren-specialisten, kinesitherapeuten en verpleegkundigen zijn rapporten via het portaal beschikbaar gemaakt. De resultaten bevatten de resultaten uit de bevraging van de respectieve beroepsgroepen
2	Publiceren basisscenario's	Voor de artsen is een basisscenario-rapport via het portaal beschikbaar gemaakt. Voor kinesitherapeuten is een rapport in de maak. Basisscenario's voor tandartsen en verpleegkundigen zijn gepland. De resultaten zijn afkomstig van het uniforme model en bevatten de resultaten uit de bevraging van de respectieve beroepsgroepen
3	Officiële afsluiting van het project	In afwachting van het tweede meerjarenplan dat in 2010 van start gaat, kan het eerste meerjarenplan formeel afgesloten worden
4	- PLAN2.2009	Procedure algemene offerteaanvraag voor percelen 4 en 9

1.4 Joint action

5 dagen uitwisselingen voor het gezondheidsbeleid van elk deelnemend land (van 26 tot 30 april 2010).

Dit heeft geleid tot 4 nota's over het gezondheidsbeleid in Europa:

Die uitwisselingen en nota's gaven aanleiding tot een ministeriële conferentie, die plaatsvond van 9 tot 10 september 2010 in La Hulpe en over 4 grote thema's ging:

- Hoe kunnen we garanderen dat we zullen kunnen tegemoetkomen aan onze toekomstige behoeften aan gezondheidspersoneel, zowel wat aantal gezondheidswerkers als wat kwalificaties betreft?
- Hoe kunnen we ons via opleiding en permanente vorming zo goed mogelijk voorbereiden op de aanpassingen die zullen moeten gebeuren op het niveau van de profielen en de diversiteit van de bekwaamheden?
- Hoe kunnen we zo goed mogelijke werkomgevingen creëren om gezondheidswerkers aan te trekken maar ook te behouden en om hen bij te staan in hun taak?
- Hoe kunnen we een vormingscultuur onder de gezondheidswerkers bevorderen, die de patiëntveiligheid en uiteindelijk ook de zorgkwaliteit nog verbetert?

2 Stand van zaken met betrekking tot de planning van het medisch aanbod

2.1 Artsen

Zie nota van de administratie:

De planning van het medisch aanbod in België: artsen. Stand van zaken 2010.

2.2 Tandartsen

Zie bijgevoegde nota van de administratie:

De planning van het medisch aanbod in België: tandartsen. Stand van zaken 2010.

2.3 Kinesitherapeuten

Zie bijgevoegde nota van de administratie:

De planning van het medisch aanbod in België: kinesitherapeuten. Stand van zaken 2010.

3 Bijlagen